

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti feladatok

1.1 Politika

2025-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-1.1

A feladat az ókori Athén történetéhez kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

A) „Periklész kétségtelenül nagyon óvatos volt szónoklataiban; valahányszor felment a szószékre, imádkozott az istenekhez, hogy a beszéd tárgyához nem illő szó ki ne jöjjön a száján. Írott műveket nem hagyott hátra, néhány általa megfogalmazott törvényjavaslat szövegén kívül. [...] Ezenfelül Kimónt mint Spárta barátját és a nép ellenségét, osztrakiszmoszsal száműzette, hiába volt vagyonos és előkelő származású, hiába aratott oly sok győzelmet a barbárok felett [...]. A törvény az osztrakiszmoszsal kimondott száműzetés idejét tíz évben szabta meg.” (*Plutarkhosz ókori történetíró, Kr. u. 1–2. század*)

a) Adja meg az A) betűjelű forrásban „osztrakiszmosznak” nevezett intézkedés magyar elnevezését!

.....

b) Nevezze meg azt az intézményt, ahol Periklész az A) betűjelű forrásban említett szónoklatait tartotta, és ahol az osztrakiszmosz zajlott!

.....

B) „És itt nemcsak rövid ideig tartó virágzásról volt szó: [Periklész] negyven éven át tartotta az első helyet olyan emberek között, mint Ephialtész, Leókratész, Mürónidész, Kimón, Tolmidész és Thuküdidész [athéni politikusok]. Thuküdidész bukása és száműzetése után nem kevesebb, mint tizenöt éven át megszakítás nélkül övé volt az uralom, és minden évben újra vezérnek választották.” (*Plutarkhosz ókori történetíró, Kr. u. 1–2. század*)

c) Nevezze meg a B) betűjelű forrásban említett vezéri tisztséget idegen eredetű szakkifejezéssel!

.....

d) A B) betűjelű forrásban említetten kívül a legtöbb athéni politikai tisztséget sorsolással töltötték be. Fogalmazza meg röviden, miért tarthatták ezt az athéniak a demokráciával összeegyeztethetőnek!

.....

4 pont	
--------	--

1.2 Ókori civilizációk

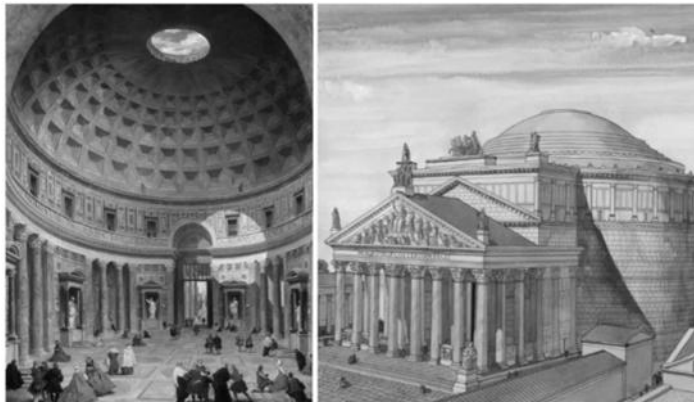
2025-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-1.2

A feladat az ókori görög és a római építészettel kapcsolatos.

Oldja meg a templomépítészetre vonatkozó feladatokat a képek és ismeretei segítségével!
(Elemenként 1 pont.)

A)
*Pallasz Athénéé temploma az Akropoliszon
(A kép rekonstrukció, amely részben belülről mutatja a templomot.)*

B)
*A Pantheon (vagyis minden isten temploma) Rómában
(A képek rekonstrukciók.)*

C) *A Santa Sabina templom Rómában (fényképek)*

Döntse el, hogy a képeken szereplő templomok közül melyikre vonatkozik az állítás! Tegyen X jelet a táblázat megfelelő oszlopába! Egy sorban egy X jel szerepelhet.

Állítás	A)	B)	C)
a) Az épület bejáratí része a görög templomok mintáját követte, de a tér befedésének módja római újítás volt.			
b) A kereskedő- és bíraskodási csarnokok mintájára épült épület bejáratíval szembeni végét félköríves szentély zárta le.			

c) Döntse el a képek és ismeretei segítségével, hogy a következő állítások közül melyek fogalmaznak meg római építészetí újításí! Karikázza be a két helyes állítás sorszámát!

1. A templomok belső terét alkalmassá tették a hívek tömegeinek befogadására.
2. A templomokat lépcsős talapzat segítségével emelték ki környezetükből.
3. A templomokban is megjelent a boltív.
4. A templomokat oszlopokkal vették körül, különböző faragású oszlopíók jelentek meg.
5. A templomok falait kívülről támpillérekkel támasztották meg.

4 pont	
--------	--

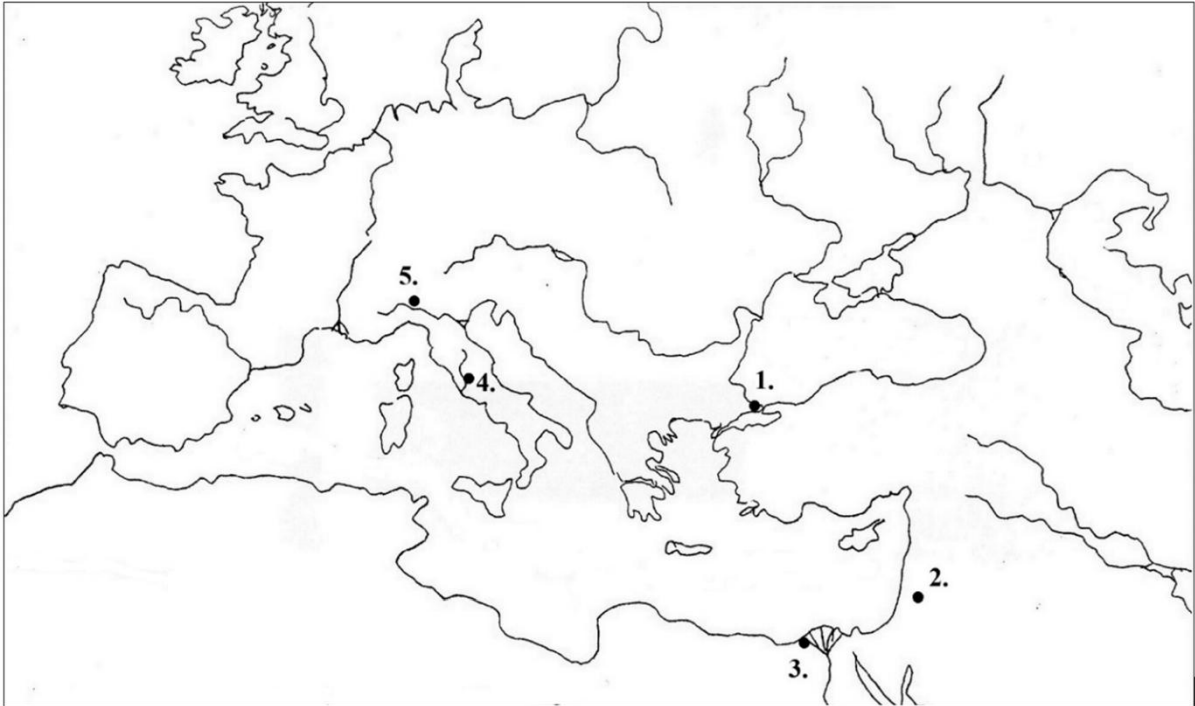
1.3 Vallások

2024-MÁJUS-MAGYAR-KÖZÉP-1.3

A feladat a kereszténység elterjedésével kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

Döntse el, melyik helyszínen igaz az állítás! Írja a táblázatba a megfelelő helyszín térképvázlaton jelölt sorszámát! Egy mezőbe egy sorszámot írjon! Két sorszám kimarad.

Állítások	Helyszín sorszáma
a) Ebben a városban a hagyomány szerint Szent Péter volt az első püspök.	
b) Jézus halálának és az első keresztény közösség kialakulásának helyszíne.	
c) A város a nevét alapítójáról, a keresztény vallás gyakorlását engedélyező császárról kapta.	

d) Nevezze meg azt a történelmi személyt, akitől a következő idézet származik!

„Mi azt valljuk, hogy az ember a hit által válik igazzá, a törvény szerint tettektől függetlenül. Vajon csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is.” (Egy apostoli levélből)

.....

4 pont

2024-OKTÓBER-MAGYAR-KÖZÉP-1.3

A feladat a kereszténység főbb tanításaihoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével! (Elemenként 1 pont.)

„Hallottátok, hogy a régiek ezt a parancsot kapták: Ne ölj! Aki öl, állítsák a törvényszék elé. Én pedig azt mondom nektek: Már azt is állítsák a törvényszék elé, aki haragot tart embertársával. [...] Hallottátok a parancsot: Szemet szemért és fogat fogért. Én pedig azt mondom nektek, ne álljatok ellent a gonosznak. Aki megüti a jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is! [...] Hallottátok a parancsot: Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet! Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért! Így lesztek fiaim menyeyei Atyátoknak, aki fölkelti napját jókra is, gonoszokra is, esőt ad igazaknak is, bűnösöknek is. Ha csupán azokat szeretitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok?” *(Részletek Jézus hegyi beszédéből, Máté evangéliuma)*

a) Mely vallás követőire vonatkozik az idézett forrásban aláhúzott szó?

b) Válassza ki a következő mondatok közül azt a hármat, amelyek tükrözik Jézusnak az idézett szövegrészletben megfogalmazott tanításait! Karikázza be a három megfelelő mondat sorszámát!

1. Csak az minősül igaz szeretetnek, ami önzetlen.
2. A hívők kötelessége a hit terjesztése.
3. Az ember célja a földi javak helyett az üdvösség legyen.
4. Bűnnek számít nemcsak a tett, hanem a gonosz vagy ártó szándék is.
5. Az üdvösséget csak a napi rendszeres imádkozással lehet elérni.
6. Jézus Isten fiaként az emberiség megváltója.
7. Az erőszakot semmi nem igazolhatja.

4 pont	
--------	--